

Raimon Roca- A. Vila Arrufat, pinzellades de records

per Francesc Cutchet i Domènech

Trobem en Raimon Roca, pintor de colors lluminosos, al seu estudi de Castellar del Vallès, un estudi ample on prepara la propera exposició, lluny en el temps d'aquella primera mostra davant el públic, l'any 1940, la presentació de la qual va córrer a càrrec de n'Antoni Vila Arrufat.

Parlar amb Raimon Roca d'en Vila Arrufat és parlar de sentiment i d'admiració. Sentiment perquè llaços de profunda amistat uneixen les vides d'aquests dos homes/artistes i, d'admiració perquè és el reconeixement del bon fer i bonhomia d'aquest mestre de pintors.

La coneixença es produeix l'any 1934 quan en Raimon Roca sent la necessitat de pintar, ell vol ser pintor i entra a l'Escola Industrial, on impartien classes en Rallo, els Vilatobà i en Vila Arrufat en el camp de la història de l'art. Durant els anys d'aprenentatge es fixava molt en tot allò que li agradava i d'on més podia aprendre, la qual cosa el portà a freqüentar més directament el mestre a qui ensenyava amb assiduitat els seus progressos, alhora que l'ajudava en el seu taller, a preparar les pintures per als murals del Santuari de la Salut, en la seva primera fase, concretament els frescos que hi ha darrere l'altar.

Poc a poc la relació mestre-alumne va convergint vers una més estreta relació amic-amic, on els comentaris ja no giren tan sols sobre l'art, sinó també cap a altres temes. I és que, com reconeix en Raimon Roca, n'Antoni Vila Arrufat és una persona molt culta en tots els aspectes; per aquesta raó tots els que l'envoltaven feien la seva flaire, la seva personalitat irradiava tot, però no manava de res, no hi havia imposició ni anul·lació, el seu tarannà va crear un nucli de gent al seu voltant amb una relació gairebé familiar.

Segons el seu deixeble, en Vila Arrufat ha fet el just pel que la seva obra reclama que es faci, havent-se mogut sempre dins una discreció admirable, deixant de costat les ganes d'originalitat i de cridar l'atenció, en conrear tan sols el concepte d'autenticitat, per la qual cosa en la seva pintura no es permeten vel·litats, és a dir, la seva obra és el reflex del seu caràcter.

Ens comenta en Raimon Roca que possiblement n'Antoni Vila Arrufat va treure més partit de la seva estada a Flo-

rència que a París, perquè la seva pintura no té cap deix d'impressionista o qualsevulla altre isme i, d'altra banda, sí que té un sabor italianitzant. Hom, davant la seva obra, pot definir l'equilibri, el modelatge i la serenor, fins i tot sense tenir cap noció de pintura i àdhuc d'art. Però malgrat que sembli en contrari, és un home completament tolerant, amb els ulls oberts a totes les tendències i manifestacions artístiques, un home d'esperit totalment curiós, però d'un encuriosiment cap a tot i no solament en el camp de la plàstica.

Mural (1950), Sant Sebastià de Montmajor.

El nostre interlocutor no ha sentit mai en Vila Arrufat criticar algú, ell dona tot el marge de confiança al criteri d'altri, la qual cosa hem de reconèixer com a optimisme, perquè dins de la seva opinió va implícita una visió de possibilitats, mai es tanca en banda, és completament comportivol i sap molt bé el que vol. Pot acceptar-ho tot, però pot també no compartir-ho. En tot cas seria crític al final de l'obratge: "no ha donat" comentaria, però mai al principi, "deixeu-lo fer, vejam..." seria el que diria.

L'experiència d'en Raimon Roca és la següent: "Quan fa una observació d'alguna cosa teva, la veritat te la va

dient, i te la diu sempre que sembla que et faci un elogi, però després, pensant-hi, te n'adones que t'ho ha mesurat tot. Busca un detall que sigui favorable per lloar-lo i, a partir d'aquí, et va qüestionant cada una de les parts de la composició que li semblen menys afortunades, des del seu criteri de bon observador i gran coneixedor de la pintura". Però no per això ha de semblar una persona feble, puix és un home d'una decisió tremenda, és un home de criteri i la seva manera de pensar és inamovible; en Raimon Roca, al llarg dels anys ho ha pogut palesar en tots els seus aspectes.

Si el gruix de l'obra d'en Roca és el paisatge, i la d'en Vila Arrufat és la figura, quina activitat artística els uneix? El mestre de pintors va aconsellar en Roca quan va fer la seva primera pintura mural, aquell hi va posar tot l'interès durant tot el procés i li va fer l'apadrinament d'aquella església de Begur. Però en Roca reconeix en els frescos de l'església de Sant Sebastià de Montmajor, realitzats per en Vila Arrufat, la millor pintura mural d'ençà dels anys trenta, executats magníficament sobre una tonalitat vermella amb colors transparents, com pertoca en aquesta difícil tècnica. Comenta en Roca que no pot ni vol amagar la influència del seu mestre pel que fa als murals i escoltem dues expressions dels seus llaivis força testimonials: "vilarrufatejar" i "els testos s'assemblen a les olles", però diu això amb coneixement de causa, amb devoció de deixeble vers algú admirat, tot i que l'obratge d'en Vila Arrufat no té cap nexa formal amb el seu, només el projecte de fer "un viatge pictòric a l'entorn del meu jardí" l'hagués connectat al paisatge, però aviat abandonà la idea, era conseqüent amb el seu camí, que no acceptava daltabaixos de línia ni àdhuc de color.

Amb Raimon Roca hem tingut una visió d'Antoni Vila Arrufat molt personal, impregnada de recorda que s'han engalzat amb els anys de sincera amistat, que l'ha portat a comentar: "Tot el comportament d'en Vila Arrufat i la seva manera de fer i veure les coses, és una autèntica obra d'art".